

SÈRIE 2

1. Un arbre té un volum de 30 m^3 i, per la qualitat de la seva fusta, es ven a 50 € per metre cúbic. Cada any l'arbre augmenta el volum en 5 m^3 . Alhora, la qualitat de la fusta disminueix, i també el preu, que cada any és un euro per metre cúbic més barat. D'aquí a quants anys aconseguirem el màxim d'ingressos per la venda de la fusta de l'arbre? Quins seran aquests ingressos? [2 punts]

Anomenem x la quantitat d'anys que passen des del moment inicial. El volum de l'arbre al cap de x anys, expressat en m^3 , serà $V(x) = 30 + 5x$. El preu de la fusta de l'arbre al cap de x anys, expressat en €/m^3 , serà $P(x) = 50 - x$. L'ingrés que prové de la fusta de l'arbre al cap de x anys, expressat en euros, serà $I(x) = V(x) \cdot P(x)$:

$$I(x) = (30 + 5x)(50 - x) = 1500 + 220x - 5x^2$$

$$I'(x) = 220 - 10x$$

$$I'(x) = 0 \text{ quan } x = 22.$$

A més, aquesta derivada és positiva quan $x < 22$ i negativa després. Per tant, es tracta d'un màxim.

L'ingrés màxim de la fusta es donarà al cap de 22 anys. Quan això passi, aquest ingrés màxim serà de $I(22) = 1500 + 220 \cdot 22 - 5 \cdot 22^2 = 3920 \text{ €}$.

2. En resoldre un sistema lineal de tres equacions amb tres incògnites, x , y , z , hem trobat que les solucions compleixen les condicions següents:

- La suma de les solucions és 6.
- La segona és la mitjana aritmètica de les altres dues.
- El valor de la tercera és la suma dels valors de les altres dues.

Escriu el sistema d'equacions que satisfà les condicions anteriors, resol-le i indiqueu si és compatible determinat o indeterminat. [2 punts]

El sistema és aquest:
$$\left. \begin{array}{l} x + y + z = 6 \\ y = \frac{x + z}{2} \\ z = x + y \end{array} \right\} \text{ Es pot resoldre directament, o pel mètode de}$$

Gauss, i obtenim $x = 1$, $y = 2$, $z = 3$. Per tant, el sistema és compatible determinat.

3. Considerem la funció $f(x) = \frac{2x+2}{x^2-x+2}$.

- Escriu l'equació de la recta tangent a la gràfica de f en el punt de tall amb l'eix de les ordenades. [1 punt]
- Determineu els punts de la corba en els que la recta tangent és horitzontal. [1 punt]

a. $f(0) = 1$; el punt on la gràfica de f talla l'eix d'ordenades és $(0,1)$. A més,

$f'(x) = \frac{-2x^2 - 4x + 6}{(x^2 - x + 2)^2}$. Per tant, $f'(0) = \frac{3}{2}$. La recta tangent en $(0,1)$ serà, per tant,

$$y = \frac{3}{2}x + 1.$$

b. $f'(x) = 0 \rightarrow -2x^2 - 4x + 6 = 0 \rightarrow x = -3, x = 1$. A més, $f(-3) = -\frac{2}{7}$ i $f(1) = 2$. Per

tant, els punts on la recta tangent a la corba és horitzontal són $\left(-3, -\frac{2}{7}\right)$ i $(1, 2)$.

4. Siguin les matrius $A = \begin{pmatrix} 1 & a \\ 2 & -a \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} b & c \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$.

a. Calculeu les matrius $A + B$ i $A \cdot B$. [1 punt]

b. Determineu els valors de a , b i c que fan $A + B = A \cdot B$. [1 punt]

a. $A + B = \begin{pmatrix} 1+b & a+c \\ 3 & 1-a \end{pmatrix}$ $A \cdot B = \begin{pmatrix} b+a & c+a \\ 2b-a & 2c-a \end{pmatrix}$.

b. $A + B = A \cdot B$ ens porta al sistema:
$$\left. \begin{array}{l} 1+b=b+a \\ a+c=c+a \\ 3=2b-a \\ 1-a=2c-a \end{array} \right\}, \text{ que té com a solució}$$

$$a=1, b=2, c=\frac{1}{2}.$$

5. La funció derivada d'una funció f és $f'(x) = e^{-2x} \cdot (x - x^2)$.

a. Estudieu el creixement i el decreixement de la funció f . [1 punt]

b. Si la funció f té extrems relatius, indiqueu-ne les abscisses i classifiqueu-los. [1 punt]

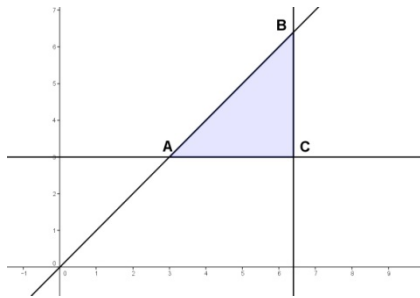
a. La variació de la funció f vindrà donada pel signe de f' . Com que l'exponencial és sempre estrictament positiva, aquest signe depèn només del factor polinòmic, que és positiu quan x està comprès entre 0 i 1. Per tant, f és estrictament creixent a $(0,1)$, i estrictament decreixent a $(-\infty,0) \cup (1,+\infty)$.

b. Com a conseqüència de l'apartat anterior, la funció f té un mínim relatiu a $x = 0$ i un màxim relatiu a $x = 1$.

PAU 2015

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Matemàtiques aplicades a les ciències socials**

6. Una refineria de petroli produeix gasolina i gasoil. En el procés de refinació que s'hi porta a terme s'obté més gasolina que gasoil. A més, per a cobrir la demanda cal produir com a mínim 3 milions de litres de gasoil al dia, mentre que la demanda de gasolina és de 6,4 milions de litres al dia, com a màxim. La gasolina té un preu d'1,9 €/L, i el gasoil val 1,5 €/L. Tenint en compte que es ven la totalitat de la producció, determineu quants litres de gasolina i de gasoil cal produir al dia per a obtenir el màxim d'ingressos. [2 punts]

Anomenarem x als milions de litres de gasolina, i y als milions de litres de gasoil. Les restriccions són:

$$\left. \begin{array}{l} x \geq y \\ y \geq 3 \\ x \leq 6,4 \\ x \geq 0, y \geq 0 \end{array} \right\} \text{La funció objectiu serà, en milions}$$

d'euros, $I(x, y) = 1,9x + 1,5y$. Els vèrtexs són: $A(3,3)$, $B(6,4,6,4)$ i $C(6,4,3)$. Els ingressos respectius són: $I(A) = 10,2$, $I(B) = 21,76$, $I(C) = 16,6$. Per tant, el màxim benefici s'obté amb la producció de 6,4 milions de litres de cada tipus de carburant.

Una altra interpretació és considerar $x > y$. En aquest cas no existeix màxim de $I(x,y)$ a la regió factible.